

Ποιος είναι ο ρόλος της ναυτιλίας;

Κανείς δεν μπορεί πλέον να αρνηθεί ότι οι κλιματικές αλλαγές απειλούν τον πλανήτη μας και ότι όλες οι βιομηχανίες συμπεριλαμβανομένης και της ναυτιλίας θα πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να εφαρμόσουν τα κατάλληλα μέτρα σε διεθνές, ευρωπαϊκό και τοπικό επίπεδο. Η πρόσφατη υιοθέτηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση της Διακήρυξης του Βερολίνου δηλώνει ξεκάθαρα την πρόθεση της Ε.Ε. να ηγηθεί σε θέματα ενεργειακής πολιτικής και προστασίας του κλίματος και να συμβάλει στην αποτροπή της παγκόσμιας απειλής των κλιματικών αλλαγών. Σ' αυτό συμπεριλαμβάνεται και η αισιόδοξη συμφωνία των κρατών-μελών να ελαττωθούν οι εκπομπές αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου κατά 20% μέχρι το 2020. Η Ευρώπη αναγνώρισε ότι για να αντιμετωπίσει την αλλαγή του κλίματος θα πρέπει να εστιάσει τις προσπάθειές της στις μεταφορές. Οι εκπομπές αερίων από τις μεταφορές αυξάνονται ραγδαία, ενώ σε άλλες βιομηχανίες ελαττώνονται. Σύμφωνα με την έρευνα της Ε.Ε. «Clean Air for Europe Impact», η ναυτιλία κρατά τα σκήπτρα της μεγαλύτερης πηγής εκλύσεων αερίων ρύπων και προειδο-

ποιεί ότι αν δεν ληφθούν επιπρόσθετα και αυστηρότερα μέτρα, εκτιμάται ότι οι εκπομπές ρυπογόνων αερίων από τα πλοία θα ξεπερνούν σε όγκο το σύνολο όλων των χερσαίων πηγών ρύπανσης ως το 2020. Και ενώ σήμερα οι εκπομπές από τα πλοία ευθύνονται για το 10%-20% των εναποθέσεων θείου σε παραθαλάσσιες περιοχές, υπολογίζεται ότι το ποσοστό αυτό θα φτάσει στο 30% σε μεγάλες περιοχές της Ευρώπης και στο 50% σε παραθαλάσσιες περιοχές.

ΤΑ ΠΛΟΙΑ ΡΥΠΑΙΝΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΤΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ

Μέχρι σήμερα στο στόχαστρο ήταν οι αερομεταφορές, οι οποίες αντιμετωπίζονταν ως η κατ' εξοχήν πηγή εκπομπής αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, λόγω της δραματικής αύξησης των πτήσεων ως συνέπεια των φτηνών αεροπορικών δρομολογίων. Πρόσφατες όμως επιστημονικές έρευνες ήρθαν να κατηγορήσουν τη ναυτιλία ως το πλέον «βρώμικο» μέσο μεταφοράς στην Ε.Ε. Οι εκλύσεις διοξειδίου του άνθρακα από τα αεροπλάνα υπολογίζονται στο 2% των συνολικών

εκλύσεων παγκοσμίως, ενώ οι αντίστοιχες εκλύσεις από τη ναυτιλία —η οποία διακινεί το 90% του παγκόσμιου εμπορίου— ανέρχονται στο 5%. Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε η ολλανδική τεχνολογική εταιρεία DK Group Netherlands BV, τα πλοία θα εκπέμπουν τις διπλάσιες ποσότητες αερίων από ό,τι τα αεροπλάνα. Η BV υπολόγισε ότι οι εκλύσεις ενός στόλου 97.000 πλοίων θα φτάσουν τους 1,2 δισ. τόνους, έναντι 600 εκατ. τόνων που θα εκλύουν περίπου 17.000 αεροπλάνα. Άλλες έρευνες από το Διεθνές Συμβούλιο Καθαρών Μεταφορών των ΗΠΑ, από την BP, το Γερμανικό Ινστιτούτο Φυσικής και Ατμόσφαιρας και το Βρετανικό Κέντρο Tyndall για την Αλλαγή του Κλίματος, καταλήγουν στο ίδιο συμπέρασμα. Ότι, δηλαδή, η ναυτιλία δεν μπορεί πλέον να κάνει τα στραβά μάτια και ότι θα πρέπει να λάβει κι αυτή τα μέτρα της. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος, ενώ οι εκπομπές από τις βιομηχανίες παροχής ενέργειας, τη γεωργία και τη διαχείριση αποβλήτων έχουν μειωθεί, οι εκπομπές αερίων που πηγάζουν από τη ναυτιλία έχουν αυξηθεί σημαντικά. Αισιόδοξες εκτιμήσεις υπολογίζουν ότι οι εκπομπές

αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και για τις οποίες ευθύνεται η ναυτιλία θα αυξηθούν κατά 35% με 45% τα επόμενα 13 χρόνια, ενώ έρευνα του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (IMO) προβλέπει αύξηση έως και 72%. Αξιοσημείωτο είναι ότι πρόσφατη έρευνα του Περιβαλλοντικού τμήματος της BP Marine, η οποία κατέχει 50 tankers, υποστηρίζει τις μετρήσεις του IMO, υπολογίζοντας ότι οι εκπομπές ρυπογόνων αερίων από τα πλοία θα αυξηθούν κατά 75% στα επόμενα 15 με 20 χρόνια, καθώς ο αριθμός και τα μεγέθη των πλοίων θα αυξάνονται ραγδαία. Οι μετρήσεις για τις εκπομπές θείου και αζώτου είναι εξίσου τρομακτικές με όλες τις προσπάθειες μείωσης αυτών των αερίων στη στεριά να εξαλείφονται από τις αυξήσεις στη θάλασσα.

ΤΟΞΙΚΑ ΑΠΟΒΑΗΤΑ ΜΕ ΟΛΕΘΡΙΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι ότι το 90% των μηχανών diesel που φέρουν τα πλοία χρησιμοποιούν μια σχετικά φτηνή αλλά πολύ ρυπογόνα μορφή πετρελαίου. Τα καύσιμα χαμηλού βαθμού που χρησιμοποιούνται είναι μια συμπαγής μάζα, που είναι έ- ➤